

NIEUWSBRIEF

Nummer 5 - Juni 2010

Het project 'Leren van de Besten' is een initiatief van de Stichting Leren van Elkaar.

**Postadres:
Oostmaaslaan 334
3063 DD Rotterdam**

Telefoon 010-413.4078

**www.stichtinglerenvanelkaar.nl
info@stichtinglerenvanelkaar.nl**

**Rekening nummer:
ABN AMRO 52.46.29.846 t.n.v.
Stichting Leren van Elkaar
te Rotterdam**

In de vorige nieuwsbrief lieten we zien hoe het project 'Leren van de Besten' er in augustus 2009 voor stond. De conclusie was toen dat het project op alle drie de terreinen – preventieve gezondheidszorg, ecosysteem en economie, eigen cultuur en sociale samenhang – op schema ligt. Wij hebben er nog steeds alle vertrouwen in dat de doelstellingen voor eind 2011 gerealiseerd zullen worden.

In deze nieuwsbrief willen we de resultaten en effecten van het project op een andere manier belichten en daarom hebben we een aantal projectdeelnemers geïnterviewd. Hieronder treft u de letterlijke vertaling van een deel van die gesprekken. Voor de volledige weergave van alle gesprekken verwijzen wij naar onze website: www.stichtinglerenvanelkaar.nl

De heer Nicanor Yucra Soncco, dorpshef van Huacanca

"We zijn naar het district Ocongate gegaan. Daar hebben we andere ervaringen gezien op het gebied van veeteelt, verbeterde cavia's en verbeterd grasland. We gaan dat ook leren. Ze hebben ons daar naar toegebracht zodat we dat allemaal na kunnen doen en ons daaraan optrekken. Daarom zijn we op studiereis geweest. We zijn op studiereis geweest om voorbeelden te zien en om dat allemaal ook hier te kunnen toepassen. Al mijn burens denken er net zo over en we gaan dit allemaal toepassen. Het belangrijkste wat mijzelf betreft, was het verbeterde vee. Dat heb ik gezien en dat vind ik geweldig. Ik heb viskwekerijen gezien, met grote forellen. En daar hebben we ook zin in gekregen. Ze hebben ons hart ermee veroverd. We hebben de kleine visjes ook gezien. Die willen wij ook hebben. Wij willen net zo goed worden als zij".

Mevrouw Edubina Ojeda Quispe uit het dorp Lambranpata in Challabamba

"Ze hebben ons uit de wedstrijd gezet en ze hebben gezegd dat we niet elke keer kunnen winnen. Maar we zijn gewoon doorgegaan, we zijn hier niet door van de wijs gebracht. Wat we voor onszelf doen, kan een ander toch niet meenemen. Het is voor onszelf. Zodat ik te eten heb, en mijn kinderen ook, zodat we allemaal te eten hebben. We gaan met heel veel zin gewoon door".

De Heer Ignacio Apasa uit het dorp Huacatinco (district Ocongate)

“Vroeger had ik geen moestuin. Ik had niets en moest alles op de markt kopen. Maar nu met ‘Leren van de Besten’ hebben we boompjes, groente, andijvie, aardbeien, en ook perziken en nog meer. Daarom gaat het ook beter met onze kinderen. Ook op school met hun examens gaat het beter. Hier hebben we andijvie en worteltjes. We hebben ook bloemkool, koriander en peterselie. Daarmee geven we goed eten aan onze kinderen. Met al deze dingen helpt ‘Leren van de Besten’ ons en laat onze grond meer produceren. Zo krijgen we eten. Daarom zijn onze kinderen goed gevoed. Met alleen maar dingen van de markt kunnen we het niet redden, en we kunnen het ook niet betalen. Vroeger leefden we alleen maar van de artesania (ambachtelijke gemaakte kleding en aardewerk e.d.) hier op deze hoogte in de bergen. Wat we daarmee verdienden was niet genoeg om alles te kopen. Daarom waren de kinderen hier in Huacatinco ondervoed. Maar 10 van de 100 kinderen waren echt gezond. Nu we deze planten hebben, groenten, dat oogsten we, en dat geven we aan onze kinderen. En we verkopen die groenten ook voor geld, en daar kopen we hun uniformen van, en schriften. Het levert genoeg op voor al die dingen.

Zelfs mijn huis was niet op orde. Ik had geen latrine, geen boomkwekerij, geen moestuin, geen gras. En mijn huis was slecht gebouwd. Nu met ‘Leren van de Besten’ hebben we allemaal zaken geleerd en die passen we ook allemaal toe. Nu heb ik een latrine en zijn mijn huis en moestuin goed op orde. Ik heb een boomkwekerij en compost met regenwormen. Daarmee verbeteren we onze grond. We doen minder en oogsten meer. Ook mijn burens zijn blij met ‘Leren van de Besten’. We werken voor onszelf. Ik werk niet alleen maar om de wedstrijd te winnen. Sterker nog. Het kan me niet schelen of ik win of niet. Ik doe het voor mezelf”.

De heer Gabriel Coyocosi Sullca uit Pacor Mojon in Caicay

“Eerder leefde ik zoals iedereen. We leefden slordig en alles was vies. Maar nu is ‘Leren van de Besten’ gekomen. En samen met ons district Caicay hebben ze een overeenkomst gesloten zodat wij er allemaal op vooruitgaan. Ik ben begonnen met het kweken van cavia’s. Ik had 200 cavia’s en die had ik in de keuken. Hun haar zat in ons eten en dat was niet goed voor de kinderen. Maar nu heb ik een schuur gemaakt waar ik de cavia’s in kweek. Net als de mensen hebben de cavia’s hun eigen plek om te leven. Met die hulp hebben we onze cavia’s verbeterd. Ik wil niet achterblijven maar wil vooruitkomen.

In 2010 en 2011 wil ik nog meer doen. Daarom wil ik dat de steun van ‘Leren van de Besten’ wordt voortgezet, ook met het district, om vooruit te komen. Zodat mijn cavia’s niet zullen ontbreken op de markt. Wat we op onze akkers verbouwen, daar verdienen we nauwelijks mee. Het is alleen maar veel werk. We werken voor nop. Daarom wil ik mijn cavia’s kweken met ‘Leren van de Besten’. Die overeenkomst tussen het district en ‘Leren van de Besten’ is goed voor ons. Vroeger kwam hier niemand ook al waren we goed georganiseerd. Maar sinds de komst van ‘Leren van de Besten’ hebben we betere fornuizen. Eerder hadden we spinnen en luizen. Nu hebben we de muren aangesmeerd met leem. We kopen geen gips want daar hebben we geen geld voor. Ook met de aanplant van bomen helpen ze ons zodat ons landschap mooi groen wordt. En we hebben ook een moestuin. Eerder hadden we dat allemaal niet. Daar verbouwen we kool, worteltjes, ui, sla, koriander en oregano. We verbouwen het tot we het kunnen oogsten. We hoeven niet meer naar de markt te gaan. We hebben ook kruiden voor thee, aloë, lijnzaad en mauve. We kopen die dingen niet meer, want we hebben het allemaal in onze eigen tuin.

Het project op dit moment

Het projectgebied waar 'Leren van de Besten' actief is, omvat 40 dorpen die verdeeld zijn over de 3 districten Caicay, Challabamba en Ocongate.

De zaken in Ocongate en Challabamba lopen goed. De participatie is uitstekend en als vanouds geven de wedstrijden de deelnemers een extra stimulans om te blijven werken aan de verbetering van de kwaliteit van leven van hun families.

De nadruk ligt daarbij vooral op activiteiten die het inkomen verhogen. In Ocongate ligt het accent daarbij op de productie van vlees, vis, kaas en yoghurt en in Challabamba op de productie van vlees, fruit en koffie.

In het district Caicay is de voortgang minder voortvarend. De samenwerking met het districtsbestuur is weliswaar uitstekend maar de financiële bijdrage van Caicay over 2009 blijft achter bij de gebudgetteerde.

Projectonderdelen die in Caicay minder goed uit de verf komen dan in de andere 2 districten zijn het houden van vee onder dak of in schuren, het benutten van dierlijke mest en de productie en het gebruik van humus. De participatie in Caicay, die ons aan het begin van 2009 zorgen baarde, begint gelukkig weer aan te trekken en ligt inmiddels boven de 60 procent. Met name de deelname in Huayllabamba, het grootste dorp van Caicay, is verbeterd.

De jaarrekening 2009 en het bestuursverslag staan op de website.

Tot slot maken wij u erop attent dat de jaarrekening 2009 is goedgekeurd. U treft de jaarrekening, de bijbehorende accountantsverklaring en het bestuursverslag over 2009 aan op www.stichtinglerenvanelkaar.nl/nl/rapporten.php

